

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

ZZGS
Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzgs.si

NAVODILO ZA VARNO DELO

CNC STRUŽNICA

Šifra dokumenta / izdaja:
NVD – ZbVZD – S 003 / 01

Stran: 1/2

www.zbornica-vzd.si

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

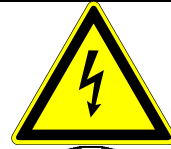
- **Seznani se z navodili za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.**
- Preglej in uredi **okolico delovnega mesta.**
- Uporabljaljaj samo **brezhibno delovno opremo.**
- Preveri **delovanje varnostnih naprav.**
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
  - ❖ nisi ustrezno **usposobljen** (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
  - ❖ si v neustreznem **psihofizičnem stanju** (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih **pomanjkljivosti** in nepravilnosti **takoj obvesti pristojnega.**

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- **Mehanske nevarnosti** (vrteči deli – zgrabitev, odlet materiala).
- Nevarnost **udara el. toka.**
- Nevarnost **ureznin** (ostružki, rezila).
- Nevarnost **letečih delov.**
- Nevarnost **brizga tekočin** (olja).
- **Zdrsi, padci** na spolzkih površinah.
- Nevarnosti pri **ročnem in mehaniziranem transportu** obdelovancev oz. materiala.
- Možnost ostalih poškodb zaradi neupoštevanja navodil za varno delo.

3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljaljaj **namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme.**
- Z delovno opremo upravljaj tako, da **s svojim delom ne ogrožaš svoje varnosti in zdravja ali varnosti in zdravja drugih oseb.**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**
- Pred vklopom glavnega stikala **opravi dnevni vizualni pregled** stružnice, kjer preveriš **delovanje varnostnih stikal, delovanje vseh kontrolnih stikal, hidravlični tlak, tlak olja, zraka.** Prav tako pred vklopom glavnega stikala preveri, če so vsa ostala stikala v pravilnem položaju.
- **Zaščitno steklo na vratih CNC stružnice mora biti vedno čisto.**
- **Med obratovanjem stroja bodi na svojem delovnem mestu (pred komandno konzolo).**
- **Poseganje v nevarno območje** (za varnostne pokrove, za vrata) stroja in odstranjevanje ali preprečitev delovanja varnostnih naprav in varoval je **STROGO PREPOVEDANO!**
- **Prepovedano poseganje v območje premikajočih se delov stroja.**
- Med obratovanjem je **prepovedano posegati v nevarno cono**, kjer poteka **mehanska obdelava obdelovancev.**
- Stružnico uporabljaljaj samo **takrat, ko so pravilno nameščene vse zaščitne in varnostne naprave in le-te tudi delujejo.**
- **Vse delovne operacije lahko opravljaš le pri zaprtih vratih stružnice.**
- **Obdelovanec lahko meriš samo v času popolnega mirovanja stroja.**
- **V primeru menjave orodja je potrebno izklopiti glavno stikalo in orodje odložiti na primerno mesto (nevarnost ureznin).**

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poškodovana rezila pravočasno zamenjaj, da ne bi prišlo do preobremenitve stroja in loma rezil. ➤ Izguba vpenjalne sile je lahko posledica neprimerne maziva, kar predstavlja povečano tveganje za poškodbe zaradi izpada obdelovanca. Enkrat na dan namažite čeljusti – glej navodila za delo. ➤ Pri čiščenju stroja obvezno izključi glavno stikalo in zapri druge vire energije. ➤ Ob ustavitvah stružnice zaradi nečistoč ali nepravilno vstavljenega obdelovanca izklopi glavno stikalo in šele nato odpravi nepravilnosti. ➤ Ostružke iz orodja in vpenjalne glave odstranuj samo s kavljem oziroma omelcem in nikoli z roko. ➤ Ne segaj z roko v transporter za ostružke. 	
4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA		
 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi. ➤ Delavec mora pri svojem delu dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter skrbeti za njeno brezhibnost. ➤ Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo: <ul style="list-style-type: none"> ❖ delovna obleka, ❖ zaščita sluha (SIST EN 352-2), ❖ zaščitna očala oz. ščitnik obraza (SIST EN 166), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico (SIST EN ISO 20345). 	
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V kolikor pred začetkom dela ali med delom ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo takoj izključi in o tem obvesti pristojnega. ➤ Stroj opremi z napisom »POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!« 	
6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri nepravilnostih v delovanju aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega. ➤ V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, poškodovano osebo reši iz nevarnega območja. ➤ O dogodku obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112. ➤ Poškodovancu nudi prvo pomoč do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči. 	 112
7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdravstvene posledice: poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt. ➤ Delovno pravne posledice: opozorilo, opomin, prenehanje dela. 	